

Verslag van de griepregistratie in woonzorgcentra

1 december tot 31 december 2009

Wat?

- Elk nieuw geval van griepale aandoening (*influenza like illness* of ILI, gediagnosticeerd door de behandelende arts), ongeacht het type van ILI, bij WZC- bewoners
- Op de laatste dag van elke surveillancerperiode:
  - cumulatieve proportie personeelsleden (per beroepscategorie) gevaccineerd tegen seizoensgriep
  - cumulatieve proportie personeelsleden (per beroepscategorie) gevaccineerd tegen A(H1N1)2009
- Per surveillancerperiode:
  - de proportie personeelsleden (per beroepscategorie) in ziekteverlof omwille van ILI
  - het totaal aantal dagen ziekteverlet voor ILI (per beroepscategorie)
- Risicofactoren (zie registratieformulier)

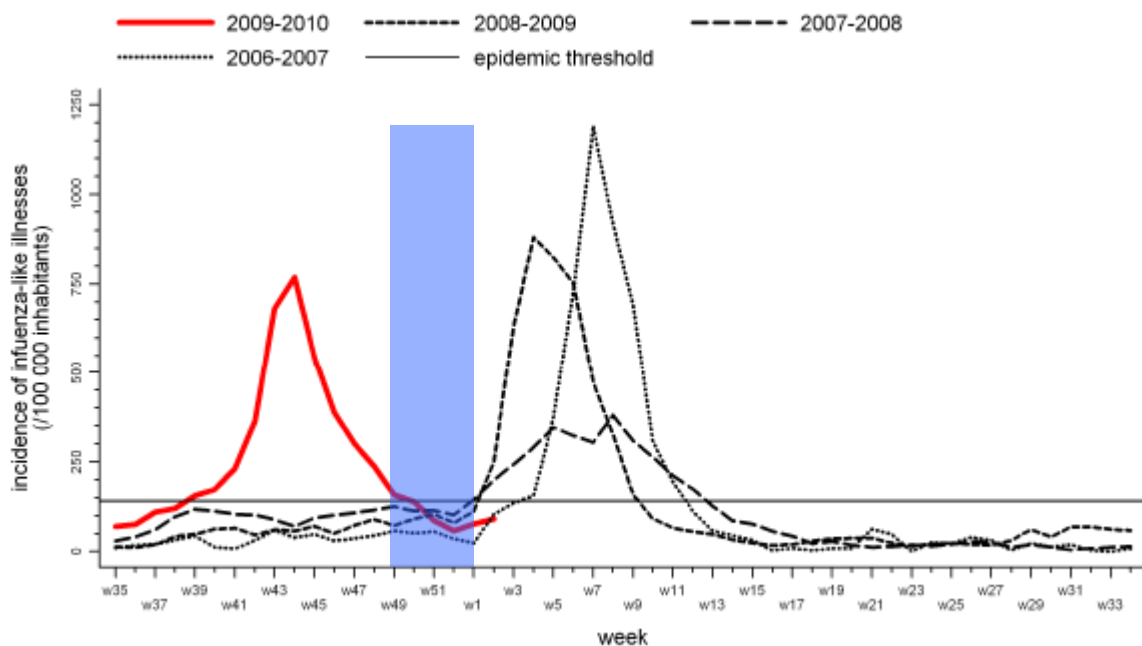
Periodiciteit:

- 11 periodes van 2 weken elk, van 1 november 2009 tot en met 15 april 2010

Context

De figuur hieronder toont de evolutie van de incidentie van griepale aandoeningen (*influenza like illness* of **ILI**) in ons land (*bron*: Epidemiologische samenvatting, Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid & Nationaal Influenza Centre).

De surveillanceresultaten m.b.t. ILI in WZC moeten in een nationale context geplaatst worden. De surveillancerperiode (december 2009) wordt op deze nationale grafiek met een blauwe zone weergegeven. Tijdens deze periode bevindt de nationale ILI- curve zich onder de epidemische drempel.

Figuur 1: incidentie van ILI- gevallen in België: week 49 (2009) tot week 1 (2010)

Voor **27 instellingen** waren volledige gegevens beschikbaar voor beide surveillancerperiodes (december 2009). Deze instellingen telden samen 2827 bedden (gemiddeld 105 bedden per instelling, min. 30 – max. 255 bedden).

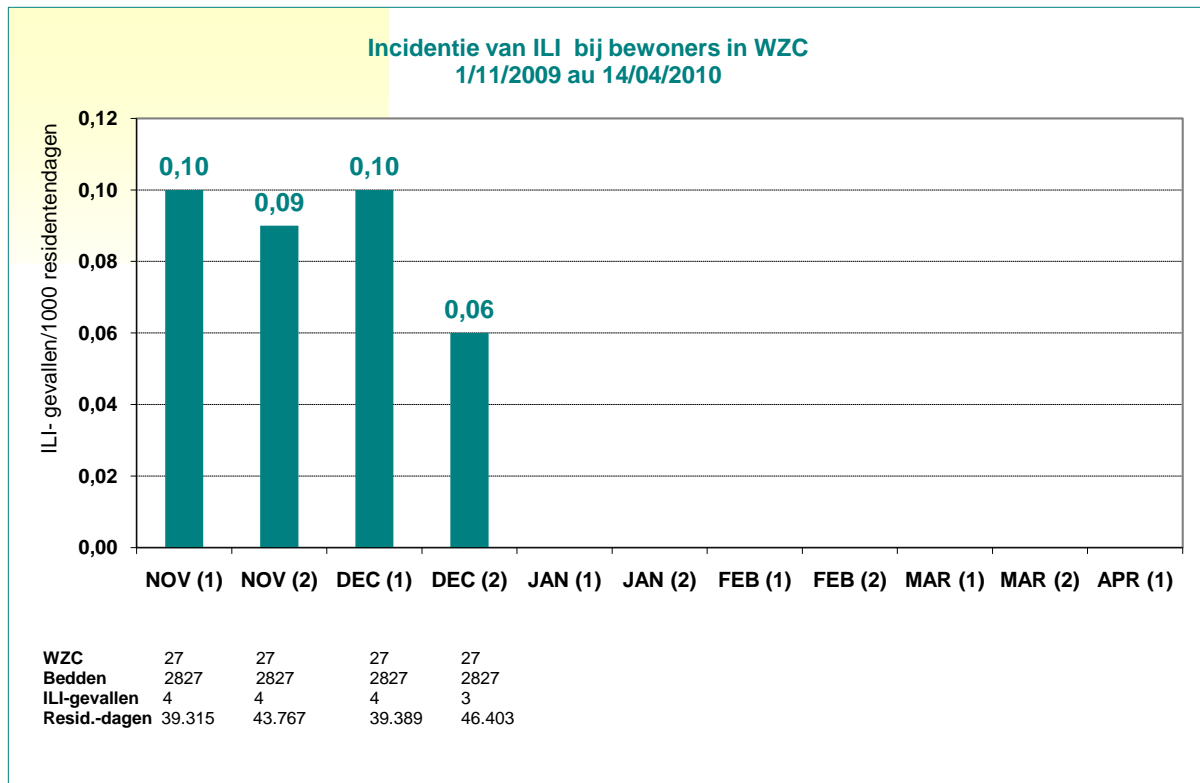
1. Bewoners met ILI

Voor de maand december werden in totaal 7 ILI-gevallen bij bewoners geregistreerd: 4 gevallen tijdens de eerste helft (14 dagen) en 3 tijdens de 2de helft van de maand (17 dagen).

Voor het berekenen van de incidentie werd het totaal aantal residentendagen per periode, als noemer gebruikt: respectievelijk 39.389 en 46.403 dagen. Dit noemergegeven was echter niet voor alle WZC beschikbaar en werd vervangen door een "geschat aantal residentendagen"¹.

Incidentie van nieuwe gevallen ILI bij bewoners²

Tijdens de twee eerste weken van december bedroeg de incidentie van ILI bij bewoners, 0,10 nieuwe gevallen per 1000 residentendagen of 0,14 gevallen per 100 WZC-bedden³. Tijdens de tweede helft van december bedroeg de incidentie 0,06 gevallen per 1000 residentendagen of 0,11 gevallen per 100 WZC-bedden (figuur 2).

Figuur 2: incidentie van nieuwe ILI-gevallen bij WZC-bewoners, november - december 2009

Gemiddelde leeftijd van bewoners met ILI

Gemiddelde waren bewoners met ILI 86,9 jaar oud (min. 72 – max. 96 jaar).

Behandeling van bewoners met ILI

Voor 6 van de 7 bewoners met ILI werd een antibioticum voorgeschreven. Slechts 1 bewoner kreeg een antivirale behandeling. Vier bewoners behandeld met een antibioticum of een antiviraal middel, kregen daarnaast ook een andere behandeling (vb. koortswerend,...) toegediend.

¹ Dit "geschat aantal residentendagen" werd verkregen door de gemiddelde bezettingsgraad (%), berekend voor instellingen die een exact aantal residentendagen leverden voor de periode, toe te passen op het beddentaal van instellingen waarvoor het aantal residentendagen ontbrak.

² In december vervoegden 3 nieuwe WZC het registratienetwerk. Zij leverden retrospectief ILI-gegevens voor november. Deze gegevens werden aan de databank toegevoegd, en de incidentiecijfers voor november (figuur 2) werden dus bijgewerkt.

³ De incidentie per 100 WZC-bedden wordt hier weergegeven. Deze indicator geeft echter slechts een ruwe schatting omdat er geen rekening gehouden wordt met de bedbezetting en dus met het exact aantal bewoners blootgesteld aan het risico.

Risicofactoren bij bewoners met ILI

Alle bewoners die een ILI- episode doormaakten vertoonden risicofactoren (min. 1 – max. 3): 1 enkele risicofactor (n=1 bewoner), minstens 2 risicofactoren (n=6).

De meest frequente risicofactoren waren: chronisch longlijden (n=4 bewoners), diabetes (n=3), licht/matig nierlijden (n=3), immuunincompetentie (n=3) en licht tot matig hartlijden (n=2).

Vaccinatiestatus van bewoners met ILI

Zes van de zeven bewoners waren gevaccineerd tegen seizoensgriep en evenveel bewoners hadden tevens een vaccin tegen A(H1N1)2009 gekregen.

Klinische evolutie van de gevallen

Voor alle gevallen betrof het een eerste ILI episode sinds juni 2009.

Bij 4 bewoners evolueerde de ILI gunstig maar voor de 3 overige bewoners met ILI deed zich een complicatie voor zonder dat deze een hospitalisatie vergde.

Een van de zeven bewoners met ILI overleed. Het WZC dat melding maakt van dit geval schrijft dit overlijden rechtstreeks aan de ILI episode toe. Het gaat om een 91 jarige bewoner met immuunincompetentie, gevaccineerd tegen seizoensgriep maar niet tegen A(H1N1)2009. De ILI bij deze bewoner verliep gecompliceerd en werd behandeld met antibiotica.

2. Griepale aandoeningen bij personeel

Aantal afwezige personeelsleden per beroepscategorie en totaal aantal dagen ziekteverlet omwille van ILI

Sommige WZC konden deze gegevens niet verzamelen omdat de reden van ziekteverlet niet steeds medegedeeld wordt op de werkvloer. Gegevens waren beschikbaar voor 20 WZC.

In december was het ziekteverlet voor ILI (% afwezige personeelsleden/ totaal aantal personeelsleden) in alle beroepscategorieën laag: min. 0% (administratief personeel) – max. 3,2% (paramedisch personeel)(tabel1).

In 12 WZC was er tijdens de surveillanceperiode geen enkel personeelslid afwezig geweest voor ILI.

Tabel 1: Totaal aantal afwezige personeelsleden en dagen ziekteverlet voor ILI per beroepscategorie in 20 WZC: december 2009

Beroepscategorie:	Totaal aantal personeelsleden	Aantal afwezige personeelsleden per categorie (%)	Aantal afwezigheidsdagen voor ILI
Verplegend, verzorgend	1165	13 (1,1%)	51
Paramedisch	123	4 (3,2%)	10
Logistiek	480	6 (1,3%)	53
Administratief	86	0 (0,0%)	0

Cumulatieve proportie personeelsleden (per beroepscategorie), gevaccineerd tegen A(H1N1)2009 en tegen seizoensgriep op 31 december 2009

Twintig WZC leverden de nodige gegevens om de vaccinatiegraad van personeel te berekenen voor seizoensgriep en voor A(H1N1)2009.

Op 31 december 2009 was in de deelnemende WZC, 38,7% van het verplegend/verzorgend personeel gevaccineerd tegen seizoensgriep en 42,5% tegen A(H1N1)2009. Eind december was in één kwart van de deelnemende WZC geen enkel personeelslid van de beroepscategorie 'verplegenden/verzorgenden' gevaccineerd tegen A(H1N1)2009.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat indien het personeelslid door de eigen huisarts gevaccineerd werd, dit gegeven niet steeds gekend was in het WZC waardoor de vaccinatiegraad mogelijk onderschat wordt.

Tabel 2: Vaccinatiegraad voor A(H1N1)2009 en voor seizoensgriep per beroepscategorie in 20 WZC op 31 december 2009

Beroepscategorie	Totaal aantal personeelsleden	Aantal personeelsleden gevaccineerd tegen seizoensgriep		Aantal personeelsleden gevaccineerd tegen A(H1N1)2009	
		aantal	%	aantal	%
PERSONEEL:					
Verplegend, verzorgend	1007	390	38,7	428	42,5
Paramedisch	111	50	45,0	42	37,8
Logistiek	394	158	40,1	181	45,9

3. Besluit

Uit de gegevens voor december blijkt dat ILI-gevallen bij residenten en bij personeelsleden van WZC eerder zeldzaam zijn.

Bij 6 van de 7 residenten met ILI werden antibiotica voorgeschreven. Risicofactoren waren alomtegenwoordig bij de zieke bewoners. Doorgaans evolueerden de bewoners met een ILI-episode gunstig, maar bij iets minder dan de helft van de gevallen deden zich toch complicaties voor welke geen ziekenhuisopname behoefden. In december registreerden wij het eerste sterfgeval dat toegeschreven werd aan ILI. Het betrof de enige bewoner binnen de ILI-gevallen die niet gevaccineerd was tegen A(H1N1)2009. Hij was immuunincompetent, risicogroep waarvoor vaccinatie nochtans aangeraden wordt, maar andere aanvaardbare redenen (vb. palliatieve, precaire algemene toestand) kunnen een arts er toe aanzetten om een bewoner niet (meer) te vaccineren. De overige bewoners waren wel gevaccineerd maar ontwikkelden toch een ILI-episode. Uit de wetenschappelijke literatuur blijkt dat de efficiëntie van een vaccin afneemt met het ouder worden.

Daar waar de vaccinatiegraad bij bewoners voorbeeldig blijkt te zijn (tenminste bij bewoners die een ILI-episode doormaakten), is de vaccinatiedekking bij verplegend/verzorgend personeel, in rechtstreeks contact met de kwetsbare ouderling, zeer laag zoals reeds uitvoerig beschreven in de wetenschappelijke literatuur: 38,7% tegen seizoensgriep en amper meer, 42,5% tegen A(H1N1)2009. Enkele settings registreren echter een goede vaccinatiedekking voor beide varianten en in alle beroepscategorieën. Deze variabiliteit roept vragen op: hoe komt het dat in sommige instellingen de vaccinatiecampagne een succes is en in andere niet?

In december was het ziekteverlet voor ILI bij personeelsleden, in alle beroepscategorieën, zeer laag.

Onze dank aan de WZC-teams voor hun deelname aan dit initiatief.